

Onderwerp: Regeling meerkosten voor chronisch zieken en gehandicapten en actualisatie minimabeleid
BBV nr: 2014/445794

1. Inleiding

Onderdeel van de decentralisatie Awbz is de afschaffing van twee landelijke regelingen:

- Wet Tegemoetkoming Chronisch zieken en Gehandicapten (Wtgc), en de
- Compensatie Eigen bijdrage Regeling (CER), eveneens voor chronisch zieken en gehandicapten.

Een deel van de hiermee gemoeide middelen gaat naar gemeenten als onderdeel van de decentralisatie Awbz. Gemeenten krijgen hiermee de mogelijkheid lokaal beleid te maken ten aanzien van een vervangende regeling 'tegemoetkoming meerkosten bij zelfredzaamheid en participatie'.

In het coalitieprogramma is aangegeven dat het college de meest kwetsbare mensen wil ontzien en dat om deze reden niet wordt bezuinigd op het minimabeleid en dat extra aandacht wordt gegeven aan chronisch zieken en gehandicapten. De middelen voor de nieuwe regeling 'tegemoetkoming meerkosten' ad € 1,8 miljoen (inclusief rijkskorting) wordt daarom, naast de Wmo, ook betrokken bij de aanpassing van het minimabeleid aan de wijzigingen die voortkomen uit de Participatie.

Haarlem heeft momenteel een minimaregeling voor chronisch zieken en gehandicapten. Per 1 januari 2015 vervalt de mogelijkheid van deze regeling, vanwege de invoering van de Participatiewet. Het budget voor deze regeling is voor 2015 € 300.000. Daarnaast heeft Haarlem een verordening 'participatie schoolgaande kinderen Wet werk en bijstand'. Deze regeling wordt omgezet van verordening naar beleidsregels. De huidige beleidsregels 'HaarlemPas' worden ook aangepast aan de Participatiewet.

Voor deze regelingen worden nu nieuwe beleidsregels gemaakt. Bij de ontwikkeling van deze regelingen is het uitgangspunt om de uitvoering zo eenvoudig mogelijk vorm te geven. Dit om zowel de burger als de uitvoering zo min mogelijk te belasten.

2. Besluitpunten college

- Het college stelt de beleidsregels meerkosten chronisch zieken en gehandicapten vast.
- Het college stelt de beleidsregels participatie schoolgaande kinderen vast.
- Het college stelt de beleidsregels HaarlemPas vast.
- Het college besluit de formatie van SZW met 1 fte uit te bereiden voor uitvoering van de betrokken taken.
- De middelen die met dit voorstel gemoeid zijn, zijn verwerkt in de begroting 2015, die door de gemeenteraad is vastgesteld. Het voorstel impliceert verschuiving tussen beleidsvelden. Uitwerking hiervan vindt plaats bij eerste berap 2015.
- De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit.
- De commissie Samenleving ontvangt dit besluit van het college ter bespreking.

3. Beoogd resultaat

- De beleidsregels 'meerkosten chronisch zieken en gehandicapten' regelen een financiële tegemoetkoming ten behoeve van chronisch zieken en gehandicapten met een laag inkomen, zodat deze kosten geen belemmering opwerpen om maatschappelijk te participeren.

- De beleidsregels participatie schoolgaande kinderen hebben als doel om de maatschappelijke participatie te bevorderen en het aantal schoolgaande kinderen dat belemmeringen ondervindt in die participatie door de financiële positie van hun ouders, terug te dringen.
- De beleidsregels HaarlemPas hebben als doel de toegang tot de minimaregelingen van Haarlem zo eenvoudig mogelijk te maken door de HaarlemPas als toetsingsinstrument te gebruiken.

4. Argumenten

4.1 Regeling meerkosten voor chronisch zieken en gehandicapten

Bij het afschaffen van de landelijke regeling Wtcg en CER is een budget overgedragen naar de gemeenten. Op 30 oktober 2014 is door de gemeenteraad van Haarlem het Raadsstuk: 'Verordeningen sociaal domein' vastgesteld, en hierin is opgenomen dat er een vervangende regeling wordt opgesteld door het college. Waarmee een financiële tegemoetkoming wordt geregeld voor de meerkosten die chronisch zieken en gehandicapten hebben, als gevolg van hun ziekte of handicap.

Bij het ontwikkelen van deze regeling is samengewerkt door disciplines SZW en Wmo van zowel Haarlem als Zandvoort. Er zijn twee bijeenkomsten geweest waarbij organisaties zijn uitgenodigd die de belangen van de doelgroep behartigen of goed zicht hebben op de doelgroep zoals MEE, loket Haarlem en de Participatieraad.

Uit deze bijeenkomsten bleek dat de grootste knelpunten voor de doelgroep chronisch zieken en gehandicapten het 'wettelijk eigen risico' van de zorgwet zijn en de eigen bijdrage die geheven wordt bij Wmo voorzieningen. De beleidsregels 'meerkosten chronisch zieken en gehandicapten' voorzien in een tegemoetkoming van deze twee knelpunten. Deze tegemoetkoming vervangt de huidige, landelijke, regelingen die komen te vervallen per 1 januari 2015.

Met de huidige tegemoetkomingen kan dit in 2014 een totaal aan vergoedingen opleveren van € 528 tot € 1011 per jaar, dit komt uit de huidige landelijke regeling CER, de minimaregeling chronisch zieken en gehandicapten Haarlem, de landelijke Wtcg regelingen en de Wtcg-regeling die een korting geeft op de eigen bijdrage WMO.

In bijlage 1 worden de details van deze regelingen uitgelegd. Bij de uitwerking van deze regelingen is zowel het landelijke budget van € 1,8 mln. betrokken als het minimabudget van de gemeente Haarlem voor chronisch zieken en gehandicapten van € 300.000 en is de regelgeving zo eenvoudig mogelijk vorm te geven. Dit om zowel de burger als de uitvoering zo min mogelijk te belasten.

4.2 Maatschappelijke participatie schoolgaande kinderen

De verordening maatschappelijk participatie schoolgaande kinderen is gebaseerd op artikel 8, eerste lid, onderdeel g van de WWB en valt onder de categoriale bijzondere bijstand. Dit artikel is niet overgenomen in de Participatiewet. Onder de Participatiewet is categoriale bijzondere bijstand sterk beperkt. Een belangrijk kenmerk van categoriale bijzondere bijstand is dat de verstrekking kan plaatsvinden aan mensen die voldoen aan een bepaalde doelgroep. Kosten hoeven niet te worden aangetoond. De regering perkt de mogelijkheid van verstrekkingen zonder vaststellen van daadwerkelijke kosten nu sterk in. In Haarlem worden de betalingen uit de regeling maatschappelijk participatie schoolgaande kinderen nu al niet verstrekt zonder dat hier kosten tegenover staan. De regeling kan inhoudelijk ongewijzigd worden overgenomen in de vorm van beleidsregels. Deze beleidsregels zijn een ongewijzigde voortzetting van de huidige regelingen.

4.3 De HaarlemPas

De beleidsregels HaarlemPas zijn technisch aangepast aan de Participatiewet. Daarnaast zijn er twee doelgroepen toegevoegd: studenten met kinderen en mensen in een minnelijke schuldenregeling. Ook is de wijze van berekening van de inkomensgrenzen aangepast, hierdoor heeft de kostendelersnorm geen invloed op het minimabeleid.

Daarnaast is de inkomensgrens verhoogd van 110 naar 115% van de bijstandsnorm. Dit is uitgewerkt in 4.2 van bijlage 1.

5. Kanttekeningen

5.1 berekening doelgroep

De regeling meerkosten chronische zieken en gehandicapten is een nieuwe regeling. Aan de hand van cijfers van het CAK, CBS en onze eigen bestanden hebben we de omvang van de doelgroep zo nauwkeurig trachten vast te stellen. Een deel van de doelgroep is nu nog niet bij ons in beeld. Er is in het budget een post onvoorzien opgenomen om eventuele extra aanvragen op te kunnen vangen. We gaan monitoren of we daadwerkelijk het aantal mensen bereiken dat is opgenomen in de planning. Hierbij sluiten we aan bij de bestaande P&C-cyclus.

6. Uitvoering

De financiële consequenties zijn in de begroting 2015 verwerkt.

Communicatie:

Burgers die in dit of vorig jaar vielen onder de regeling van de Wtcg of de CER zullen een brief ontvangen waarin de nieuwe regeling wordt uitgelegd.

De regeling zullen verder kenbaar worden gemaakt via de gebruikelijke kanalen en actief worden uitgedragen naar organisaties in de stad die werken met de doelgroep.

Deze regelingen zullen ook worden meegenomen bij de uitwerking en de uitvoering van het communicatieplan uit de nota 'armoedebelid de volgende stap' en het daarbij aangenomen amendement 'Voor minima met minima: Verbeteren toegankelijkheid armoederegelingen 2.0'

De regelingen zullen worden toegevoegd aan de preventievoorlichtingen Omgaan-Met-Geld van schulddienstverlening.

Binnen SZW zullen medewerkers voorlichting krijgen over de regelingen.

7. Financiële paragraaf

Onderbouwende berekeningen van de doelgroep zijn opgenomen in paragraaf 5 van bijlage 1.

Wmo eigen bijdrage vergoeding 90% van de kosten	€ 462.000
Minimaregelingen inkomensgrens van 110 naar 115%	€ 170.000
Voorkomen armoedeval minimaregelingen	€ 55.000
Vergoeding ‘wettelijk eigen risico Zw’ 90% van premie	€ 1.045.000
Onvoorziene posten We houden een post onvoorziene kosten aan gezien de onzekerheid over de omvang van de totale doelgroep.	€ 292.000
Formatie	€ 96.000
Totaal budget	€2.120.000

8. Bijlagen

Bijlage 1 nadere uitwerking

Bijlage 2 Beleidsregels meerkosten chronisch zieken en gehandicapten

Bijlage 3 Beleidsregels HaarlemPas

Bijlage 4 maatschappelijk participatie schoolgaande kinderen

Het college van burgemeester en wethouders

de secretaris

de burgemeester

Bijlage 1

Regeling meerkosten voor chronisch zieken en gehandicapten en actualisatie minimabeleid.

1. Inleiding

Onderdeel van de decentralisatie Awbz is afschaffing van twee landelijke regelingen: Wet Tegemoetkoming Chronisch zieken en Gehandicapten (Wtcg) en de Compensatie Eigen bijdrage Regeling (CER), eveneens voor chronisch zieken en gehandicapten. Een deel van de hiermee gemoeide middelen gaat naar gemeenten als onderdeel van de decentralisatie Awbz. Gemeenten krijgen hiermee de mogelijkheid lokaal beleid te maken ten aanzien van een vervangende regeling 'tegemoetkoming meerkosten bij zelfredzaamheid en participatie'. In de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning, vastgesteld op 30 oktober 2014, is in artikel 6.1 bepaald dat personen met een beperking of chronische problemen een tegemoetkoming in de meerkosten kunnen aanvragen en dat het college bij nadere regeling bepaalt in welke gevallen en in welke mate deze tegemoetkoming kan worden verstrekt. In het coalitieprogramma van Haarlem is aangegeven dat het college de meest kwetsbare mensen wil ontzien en dat om deze reden niet wordt bezuinigd op het minimabeleid. Ook wordt er extra aandacht gegeven aan chronisch zieken en gehandicapten.

De middelen voor de nieuwe regeling 'tegemoetkoming meerkosten' ad € 1,8 miljoen (inclusief rijkskorting) wordt daarom naast de Wmo betrokken bij de actualisatie van het minimabeleid 2015.

Daarnaast heeft Haarlem een minimaregeling voor chronisch zieken en gehandicapten. Per 1 januari 2015 vervalt de mogelijkheid voor deze regeling binnen de Participatiewet. Het budget voor deze regeling is voor 2015 € 300.000.

Voor deze regelingen wordt nu een nieuwe uitvoeringsregeling gemaakt.

2. Overzicht huidige regelingen die komen te vervallen:

- a. CER, landelijke regeling, vergoeding bij meerjarig volledig gebruik 'wettelijk eigen risico zorgpremie', van € 99 per jaar.
- b. Wtcg, landelijke regeling, korting op Wmo eigen bijdragen van 33%.
- c. Wtcg, landelijke regeling, storting van € 154 tot € 514 per jaar, aan personen met specifieke ziekten.
- d. Minimaregeling chronisch zieken en gehandicapten gemeente Haarlem, € 275 per jaar.

Wanneer iemand in aanmerking kwam voor alle regelingen kan dit per jaar een totale tegemoetkoming in de kosten opleveren van € 528 tot € 888 exclusief de compensatie eigen bijdrage Wmo van 33%.

3. Budget:

De budgetten die met het afschaffen van de onder 2 a, b, en c genoemde regelingen vrijvallen worden na een korting (65 % voor Wtcg en 80% voor CER) overgeheveld naar gemeenten. Het budget komt niet geoormerkt over. Voor Haarlem is door het rijk € 1,82 miljoen beschikbaar gesteld voor het ontwikkelen van maatwerkvoorzieningen. Het budget voor minimaregeling Chronische zieken en gehandicapten gemeente Haarlem bedraagt € 300.000 voor 2015. Totaal budget voor de compenserende regelingen voor Haarlem vanaf 2015 wordt daarmee € 2,12 miljoen.

4. Voorstel nieuwe regelingen:

1. Tegemoetkoming eigen bijdrage Wmo.
2. Heroverweging doelgroep HaarlemPas.
3. Toelichting bijzondere bijstand
4. Gedeeltelijke vergoeding van het ‘wettelijk eigen risico Zorgverzekeringswet’.

Toelichting nieuwe regelingen:

4.1 Tegemoetkoming eigen bijdrage Wmo.

Momenteel wordt een (landelijke) korting toegepast op de eigen bijdrage van 33%. Minima in Haarlem kunnen voor de (overige) eigen bijdrage huishoudelijke hulp een vergoeding krijgen via de bijzondere bijstand. Deze vergoeding is vastgesteld in de nota ‘Samen voor elkaar: groeien naar financiële zelfredzaamheid’ op 1 november 2012. Voor de eigen bijdrage van andere Wmo-voorzieningen is geen beleid vastgesteld; tot juli 2013 werd door Haarlem geen andere eigen bijdrage geheven. Bij de wijziging eigen bijdrage Wmo in juli 2013 is politiek uitgesproken dat er geen budget was voor extra bijzondere bijstandsverlening. De eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen wordt door het CAK¹ berekend en opgelegd.

Voorstel is om voor deze eigen bijdrage een vergoeding te geven via de bijzondere bijstand. Op deze manier komt de vergoeding terecht bij de minimadoelgroep. Dit wordt uitgevoerd door bij de Wmo onderzoeksfase, uit te vragen of iemand een HaarlemPas heeft (of tot die doelgroep behoort). Er kan dan na de feitelijke Wmo aanvraag ook een aanvraag traject voor bijzondere bijstand starten. De hoogte van de vergoeding wordt gesteld op 90% van de eigen bijdrage. De Wmo heeft als uitgangspunt dat burgers zelf binnen hun eigen mogelijkheden op zoek moeten naar oplossingen (de zgn. Kanteling). Wanneer dat niet lukt, kan een beroep worden gedaan op de Wmo. Door het niet vergoeden van een restant van 10% van de eigen bijdrage blijft er ook voor mensen met een minimum inkomen een financiële prikkel om te zoeken naar andere mogelijkheden binnen de eigen kracht. De resterende eigen bijdrage is dan maximaal € 2 tot € 3 per maand.

Voor vervoersvoorzieningen geldt een aparte bepaling. In de bijstandsnorm (of ander inkomen) wordt een bedrag van € 27 per maand aangewezen om te besteden aan vervoer; deze kosten worden voor iedereen algemeen gebruikelijk geacht. Om die reden wordt voorgesteld om rekening te houden met dit deel van het eigen inkomen: iedereen wordt geacht dit bedrag maandelijks aan vervoer te besteden. Dit geldt voor mensen die een vervoersvoorziening krijgen. Onder vervoersvoorziening worden geschaard de scooter, en de OV-taxi. Bij samenloop van een scooter en de OV-taxi telt de maandelijkse eigen bijdrage van € 27 maar één keer.

4.2 Heroverweging doelgroep HaarlemPas.

Onder de huidige WWB is het mogelijk categoriale bijzondere bijstand te verstrekken. Meest opvallende kenmerk van categoriale bijzondere bijstand is dat de verstrekking mogelijk is aan mensen die behoren tot een categorie en dat er geen controle hoeft plaats te vinden of er feitelijk sprake is van gemaakte kosten. Wettelijk ligt de draagkrachtgrens voor deze categoriale bijzondere bijstand sinds 2012 op 110% van de bijstandsnorm. Vanaf 01.01.2015 worden de mogelijkheden tot categoriale bijzondere bijstand vrijwel geheel afgeschaft. Ook wordt de wettelijke grens van 110% afgeschaft, dit wordt weer gemeentelijke beleidsvrijheid.

¹ CAK staat voor: Centraal Administratie Kantoor.

Tot 2012 hanteerde Haarlem een grens van 115% van het inkomen gebaseerd op een minimatabel, voor zowel categoriale bijzondere bijstand als “gewone” bijzondere bijstand; waarbij wel de kosten worden gecontroleerd. Vanaf 2012 was een degelijke tabel niet meer toegestaan voor de categoriale bijzondere bijstand en werd de grens 110% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm (hierbij moeten ook alle toeslagen en verlagingen precies worden uitgerekend). Voor de bijzondere bijstand bleef Haarlem een draagkrachtberekening hanteren gebaseerd op de grens van 115% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm. In de nota ‘Samen voor elkaar: groeien naar financiële zelfredzaamheid’ is harmonisatie van beide draagkrachtberekeningen aangekondigd.

4.2.1 Nieuwe inkomensgrens minima:

Het voorstel is om de grens opnieuw op 115% te zetten en in een minimatabel aan te sluiten op de volledige norm voor gezinnen, alleenstaande ouders en alleenstaanden. Dit maakt de inkomensgrenzen veel overzichtelijk voor de burger en eenvoudig uit te voeren. De kostendelersnorm² heeft bij toepassing van een minimatabel ook geen invloed op het recht op minimaregelingen en bijzondere bijstand. Een harmonisatie op 110% van de norm zou een verslechtering betekenen van het huidige bijzondere bijstand beleid, waardoor de doelgroep kleiner zou worden.

Bij het verhogen van de grens van 110 naar 115% bereiken we meer mensen, die in aanmerking komen voor de minimaregelingen. De berekening van de draagkracht is opgenomen in bijlage 1.3.

4.2.2 Armoedeval

Het verhogen van de inkomensgrens van 110 naar 115% verkleint de armoedeval, immers bij uitstroom uit de bijstand blijven de minimaregelingen volledig van toepassing tot een inkomensverbetering van 15%, i.p.v. 10%. Dit geeft een prikkel aan mensen om aan het werk te gaan en stimuleert mensen om meer te werken. Komt iemand echter boven de grens van 115% dan vervalt momenteel het recht op minimaregelingen. Door de werking van de armoedeval kunnen minimaregelingen mensen beperken in de ontwikkeling van hun inkomen. Mensen kunnen de afweging maken om hun inkomen (uit arbeid) niet te vergroten, of om niet te gaan werken, omdat het verlies aan minimaregelingen zwaarder weegt dan het hogere inkomen uit arbeid. Voor bijzondere bijstand telt dit veel minder, van het jaarinkomen boven de 115% wordt 35% aangemerkt als draagkracht. Zijn de kosten hoger dan de draagkracht per jaar, dan komt het meerdere in aanmerking voor vergoeding via de bijzondere bijstand. Om de armoedeval in de minimaregelingen te beperken, en deze perverse prikkel uit het systeem te halen, gaan we de draagkrachtberekeningen gelijk stellen. Waarbij de huidige berekeningswijze van de bijzondere bijstand ook wordt toegepast bij de minimaregelingen³.

4.2.3 Twee doelgroepen worden toegevoegd

- Studerenden met kinderen. Studerenden zijn uitgesloten van de HaarlemPas, hierbij wordt uitgegaan van het uitgangspunt dat het (vaak) lage inkomen van studerenden een tijdelijke situatie is die past bij het student zijn. Er zijn echter ook studerenden met kinderen, en deze aantallen nemen toe sinds het volgen van onderwijs voor het ontvangen van bijstand gaat, voor jongeren tot 27 jaar. Aan de HaarlemPas zijn diverse

² Vanaf 2015 wordt er een kostendelersnorm ingevoerd in de bijstandswet (Participatiewet).

³ Bij het opstellen van deze nota is het amendement ‘Minimagelden volledig benutten: doelgroep inkomenstoeslag verbreden’ nog niet betrokken.

regelingen voor kinderen gekoppeld, zoals de gratis peuterspeelzaal, de schoolregelingen voor kinderen vanaf vier jaar en het Jeugd sport- en cultuurfonds.

- Mensen in een minnelijke schuldenregeling. Voor mensen in een WSNP⁴-regeling geldt al dat zij, op grond van de beleidsregels, een HaarlemPas krijgen. Een minnelijke-schuldenregeling kent echter minder strikte bepalingen voor de schuldenaar dan de WSNP. Deze doelgroep willen we toevoegen aan de doelgroep HaarlemPas met de extra voorwaarden dat zij zich houden aan alle bepalingen uit de minnelijke regeling. In de praktijk wordt de HaarlemPas nu al verstrekt aan deze doelgroep.⁵

4.3 Vergoedingen bijzondere bijstand.

In bijlage 1.1 is een lijst van mogelijke meerkosten opgenomen, genoemd door het NIBUD, en de huidige vergoedingen bijzondere bijstand van Haarlem. In algemene zin geldt dat bijzondere bijstand mogelijk is wanneer aan vier vragen wordt voldaan:

- Doen de kosten zich voor?
- Zijn de kosten noodzakelijk?
- Kunnen of behoren de kosten te worden voldaan uit eigen middelen, of zijn er andere voorzieningen?
- Vloeien de kosten voort uit individuele omstandigheden?

Gezien de vergoedingen die op grond van het huidige beleid worden verstrekt en het individuele karakter van de bijzondere bijstand worden geen voorstellen gedaan tot verruiming van de huidige mogelijkheden tot bijzondere bijstand. Los van de vergoedingen waarvoor beleid is ontwikkeld, kan bijzondere bijstand worden verleend wanneer aan bovenstaande omschrijving wordt voldaan.

4.4 Gedeeltelijke vergoeding ‘wettelijk eigen risico Zorgverzekeringswet’.

Het ‘wettelijk eigen risico Zorgverzekeringswet’ is een forse kostenpost voor chronisch zieken en gehandicapten, zeker als zij afhankelijk zijn van een laag inkomen. Voorafgaand aan het tot stand komen van de regeling ‘meerkosten voor chronisch zieken en gehandicapten’ zijn in een werkgroep⁶ de grootste knelpunten voor deze doelgroep geïnventariseerd. Het ‘wettelijk eigen risico Zorgverzekeringswet’ kwam als grootste struikelblok naar voren. De hoogte hiervan brengt mensen vaak in problemen, dit geldt voor chronische zieken en ook voor mensen die dit eigen risico moeten betalen maar buiten de definitie van chronisch zieken vallen, zoals de CER-regeling die hanteerde. Bijzondere bijstand voor deze kosten is niet mogelijk, wel is het vanaf 2015 mogelijk dat deze kosten worden vergoed op grond van de Wmo 2015. Bij deze regeling wordt een deel van de betaalde ‘wettelijk eigen risico Zorgverzekeringswet’ vergoed. Deze regeling wordt gebaseerd op artikel 6.1 van de verordening Wmo 2015. HaarlemPashouders die minimaal 50% van hun wettelijke eigen risico van € 375 (prijspeil voor 2015) moeten bijdrage krijgen een tegemoetkoming van 90% van de kosten.

De regeling is bedoeld als vervanging van zowel de huidige CER regeling als ook de ‘minimaregeling chronisch zieken en gehandicapten gemeente Haarlem’. De regeling is daarom ruimhartiger dan de huidige CER regeling om de doelgroep toch te compenseren voor kosten die zij daadwerkelijk maken. Door te kiezen voor het samenvoegen van deze

⁴ Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen.

⁵ De doelgroep ‘minnelijke regeling’ is ook al in de nota ‘Minimabeleid 2008-2010’ aangewezen, maar niet overgenomen in de beleidsregels HaarlemPas. De nota ‘Minimabeleid 2008-2010’ is vastgesteld in de raad van 22.11.2007 (2007/171835)

⁶ Bij deze werkgroep zijn partners uit Haarlem uitgenodigd die veel te maken hebben met de doelgroep, zoals MEE, loket Haarlem, wijkcoaches en leden van de Participatieraad.

regelingen en de vergoeding van een veel voorkomende kostenpost als het ‘wettelijk eigen risico Zorgverzekeringswet’ bereiken we zoveel mogelijk minima in Haarlem met extra ziektekosten in Haarlem. Deze groep inwoners zijn maatschappelijk en financieel zeer kwetsbaar.

5. Financiële paragraaf

5.1 toelichting eigen bijdrage Wmo

Op 1 oktober 2014 zijn 813 mensen met een HaarlemPas en een lopende maatwerkvoorziening op grond van de Wmo dan wel een in 2014 beëindigde maatwerkvoorziening op grond van de Wmo. In totaal zijn in 2014 1577 alleenstaanden (= 85%) en 279 gezinnen (= 15%) met laagste Wmo eigen bijdrage. Niet al deze 1850 mensen hebben dus een HaarlemPas, of vallen onder deze doelgroep. Er wordt gerekend met net iets andere inkomensgrenzen. Voor de Wmo telt 8% van het vermogen mee, bijstand rekent met andere vermogensgrenzen. Daarnaast is niet de hele doelgroep bekend met de mogelijkheden van een HaarlemPas. In bijlage 1.2 worden de inkomensgrenzen vergeleken.

De eigen bijdrage Wmo bedraagt voor mensen met een minimum inkomen maximaal € 19,40⁷ per vier weken voor een alleenstaande en alleenstaande ouder respectievelijk € 27,60 per vier weken voor gezinnen.

Bij het berekenen van de potentiële doelgroep hebben we te maken met een aantal factoren:

- Toename aantal mensen dat een beroep doet op de Wmo vanwege nieuwe maatwerkvoorzieningen (begeleiding); we baseren de toename van de doelgroep op cijfers van het CAK. Het beroep op de Wmo gaat in 2015 toenemen met 1688 personen, waarvan nu al 371 personen een andere Wmo-voorziening hebben. Dit betekent dat 1317 personen van de groep die overkomt naar de gemeente nog geen gebruik maakt van een bestaande Wmo-voorziening. Deze laatste groep van 1317 personen is de verwachte toename van het aantal mensen dat een beroep gaat doen op een gemeentelijke maatwerkvoorziening.
- Bereik van de HaarlemPas, dit bereik is momenteel zo’n 61%. Vanuit de gemeenteraad ligt de opdracht dit bereik flink te vergroten. Hiervoor zijn middelen vrijgemaakt en er wordt op ingezet. Voor de berekening gaan we uit van de aanname dat we de doelgroep kunnen vergroten tot 85%⁸. De kosten die voortvloeien uit dit grotere bereik zijn berekend (zie hieronder).
- Vergroten doelgroep HaarlemPas van 110 naar 115% norminkomen bijstand. De grens van 115% is echter nog steeds lager dan de bovengrens ‘laagste bijdrage’ Wmo.

5.1.1 Berekening budget:

Huidige doelgroep HaarlemPas met Wmo:

Als we de huidige doelgroep HaarlemPas met Wmo van 61 verhogen naar 85%, komen we op $(813 : 61 \times 85)$ 1133 mensen. Rekenen we dit om van personen met een inkomen van 110% naar 115%, dan gebruiken we het percentage toename van 12,8% (zie bijlage 1.2) en komen uit op 1278 mensen. We blijven de bovenstaande verdeling van 85% alleenstaanden en 15% gehuwden hanteren. Dan is een budget nodig van

⁷ Bedragen per 01.01.2015

⁸ In de nota: Armoedebeleid de volgende stap (2014/96453) wordt een streefcijfer genoemd van 70% eind 2015.

Alleenstaanden (ouders):	(1278x 85%) x € 19,40 x 13=	€ 273.965
Gezinnen:	(1278x 15%) x € 27,60 x 13=	€ 68.781
Totaal:	1278	€ <u>342.747</u>

Nieuwe doelgroep Wmo vanaf 2015:

Van de 1317 mensen die extra een beroep zullen doen op de Wmo hebben op dit moment 275 mensen de beschikking over de Haarlem Pas. Ook hier geldt weer dat niet iedereen die recht heeft op de Haarlem Pas deze ook daadwerkelijk in zijn of haar bezit heeft. Aangezien we aannemen met de Haarlem Pas 85% van de doelgroep te gaan bereiken, zal het geschatte aantal mensen uitkomen op 384 personen tot 110%. Rekenen we dit om van personen met een inkomen van 110 naar 115% dan gebruiken we het percentage van 12,8% (zie bijlage 1.2) en komen we uit op 434 burgers.

Alleenstaanden (ouders):	(434x 85%) x € 19,40 x 13 =	€ 93.037
Gezinnen:	(434x 15%) x € 27,60 x 13=	€ 23.358
Totaal:	434	€ <u>116.395</u>

Nu geven we aan bijzondere bijstand € 3000 (boekjaar 2013) uit voor de kosten huishoudelijke hulp, er is dus een budget nodig van € 342.747+ € 116.395- € 3000 is € 456.141 De vergoeding is 90% van de kosten, de totale kosten komen dan op € 410.527 afgerond € 420.000. Om de vraag op te vangen van de doelgroep boven de 115% verhogen we het budget met 10%.

In totaal komt het budget dan op € 462.000

5.2. Heroverweging doelgroep HaarlemPas.

Bij het verlagen van de grens van 115 naar 110% is een bezuiniging ingeboekt van € 170.000. Voor de verruiming van de inkomstengrenzen wordt een budget bestemd van € 170.000. Het toevoegen van de twee doelgroepen leidt niet tot een hogere kostenpost; de doelgroep 'minnelijke schuldenregeling' krijgt in de praktijk nu ook al de HaarlemPas, de doelgroep 'studerende ouders' is beperkt. Daarnaast behoorde deze doelgroep tot 2013 vaak tot de WWB-doelgroep, en is er ook geen korting op het minimabudget toegepast toen deze doelgroep werd aangewezen op studiefinanciering.

Voorkomen armoedeval. Om de armoedeval te beperken gaan we de draagkracht anders berekenen, namelijk op dezelfde wijze als de bijzondere bijstand nu wordt berekend. We verwachten dat er hierdoor meer mensen een beroep doen op de minime regelingen. Mensen met een inkomen tussen de 110 en 115% zijn hier boven meegenomen in het budget. Mensen met een inkomen boven de 115% krijgen voortaan een pro-rato vergoeding. Van hun jaarinkomen boven de 115% wordt 35% meegenomen als draagkracht. Dit speelt bij de volgende kostensoorten: Schoolkosten of huiswerkbegeleiding en de meerkostenregelingen zoals genoemd in deze nota.

- ⇒ Kostensoorten voor kinderen. Volgens de meest recente cijfers van het CBS uit 2011, zijn er in Haarlem 73.915 huishoudens. Huishoudens met een inkomen tussen de 115 en 125% van het wettelijk minimumloon maken hiervan 3.3% uit. Dit zijn in totaal 2440 huishoudens. Van deze huishoudens hebben 550 huishoudens kinderen van 0 tot 18 jaar. Daarnaast zijn er 1069 huishoudens met kinderen met een inkomen tot

115%. Er vindt dus een mogelijk toename plaats van ca. 50% van het aantal gezinnen. Echter de nieuwe gezinnen hebben draagkracht om geheel of gedeeltelijk zelf in de kosten te voorzien, afhankelijk van de hoogte van de kosten. Daarnaast is er mogelijk sprake van vermogen én maken niet alle gezinnen de genoemde kosten, omdat bijvoorbeeld de kinderen nog niet naar school gaan. We schatten daarom in dat zo'n 10% buiten de regelingen valt. Van de 550 gezinnen blijft dan 495 gezinnen over, dit is toename van 46%. Deze gezinnen hebben een draagkracht oplopend tot € 492/542 per jaar, gemiddeld ca. 250. Momenteel geven we op deze posten in totaal zo'n € 240.000 uit. Een toename van 46% komt op € 110.000. Er is echter draagkracht waardoor gezinnen al gauw de helft van de kosten zelf kunnen betalen. We schatten de kosten in op € 55.000.

- ⇒ Kostensoorten voor chronisch zieken en gehandicapten. In totaal heeft Haarlem 9461 huishoudens met een inkomen tot 115% en van huishoudens met een inkomen tussen de 115 en 125% is het aantal 2440, dit is 25%. Ook hierbij is weer sprake van mogelijk vermogen en van draagkracht. We schatten dat het aantal huishoudens dat daadwerkelijk in aanmerking komt op zo'n 20% waarbij de verwachting is dat deze huishouders de helft van de kosten zelf kunnen dragen. Dit hebben we meegenomen bij de berekening van het budget van deze regelingen.

5.3. Toelichting bijzondere bijstand

Er worden geen wijzigingen voorgesteld naast de bestaande kostensoorten. Er zijn hieraan geen extra kosten verbonden.

5.4. Gedeeltelijke vergoeding 'wettelijk eigen risico Zorgverzekeringswet'.

Door het CAK is een lijst aangeleverd van het aantal mensen die in aanmerking kwam voor een tegemoetkoming CER en een informatiekaartje hebben teruggestuurd naar het CAK⁹. Dit zijn 10.123 personen; in totaal werd er in Haarlem echter aan 15.800 personen de CER-vergoeding overgemaakt. Van deze mensen is geen inkomen bekend, omdat de CER vergoeding werd verstrekt onafhankelijk van inkomen en vermogen.

De CER vergoeding was echter alleen voor mensen die hun 'wettelijk eigen risico Zorgverzekeringswet' over meerdere jaren volledig gebruikte én voor een beperkt aantal aandoeningen. Van de minima die niet onder de CER doelgroep vallen zal een deel ook het volledige 'wettelijk eigen risico Zorgverzekeringswet' gebruiken. Haarlem komt ook mensen tegemoet die een deel van het 'wettelijk eigen risico Zorgverzekeringswet' verbruiken. De tegemoetkoming is ook bedoeld ter vervanging van de huidige minimaregeling voor chronisch zieken en gehandicapten.

Op de totale bevolking van Haarlem had volgens de CER cijfers ongeveer 15% recht op de CER vergoeding. We schatten in dat in de minimadoelgroep een groter dan gemiddeld beroep wordt gedaan op de zorg. Volgens cijfers van het CBS heeft Haarlem 14.400 huishoudens met een inkomen tot 115% van de bijstandsnorm. Dit aantal is inclusief mensen met een vermogen boven de vermogensgrens, zoals ouderen met spaargeld of eigen woning met overwaarde. Of andere doelgroepen die niet behoren tot de minima zoals studenten. We schatten dat naast de doelgroep die we in beeld hebben ook nog ongeveer 2500 mensen meer dan € 100 van het 'wettelijk eigen risico Zorgverzekeringswet' zal gebruiken.

Berekening omvang doelgroep	berekening	Aantal
-----------------------------	------------	--------

⁹ Het CAK heeft alle burgers die een CER vergoeding ontvingen aangeschreven over de wijzigingen in de regelingen. Burgers konden een antwoordkaartje naar het CAK sturen, waarmee zij toestemming gaven om hun gegevens door te geven aan gemeenten.

volledig gebruik eigen risico:		personen
Aantal Haarlempashouders die ook op de CER-lijst voorkomt (dit betreft alleen de mensen die het kaartje hebben teruggestuurd).		704
Bereik HaarlemPas is 60%	$704 : 60 \times 100$	1175
Omrekening huidige doelgroep HaarlemPas met inkomen tot 110% naar inkomensgrens 115%.	$1175 : 100 \times 112,8 \%$	1326
Respons kaartjes 2/3	$1326 : 2 \times 3$	1988
	Totale doelgroep op basis van CAK-lijst	<u>1988</u>
De totale doelgroep HaarlemPas is half oktober 4825 gezinnen, we schatten dat hiervan nog ongeveer 10% (+/-500 gezinnen) incidenteel het volledige 'wettelijk eigen risico Zorgverzekeringswet' gebruikt, maar niet onder de oude doelgroep van de CER valt.		500
	Totale doelgroep volledig gebruikt eigen risico	<u>2500</u>
<u>Berekening kosten:</u>		
2500 personen	van 90% van de kosten boven de € 100 is van 90% van € 275 =	<u>€ 618.750</u>

Berekening omvang doelgroep gedeeltelijk gebruik eigen risico:

	berekening	Aantal
Schatting aantal minima dat ten minste € 100 van het 'wettelijk eigen risico Zorgverzekeringswet' gebruikt, maar niet het volledige bedrag.		2500
<u>Berekening kosten:</u>		1175
2500 personen	gemiddelde kosten € 238 (375 - € 100 = € 275 :2 = 137,5 + 100) 90% van de kosten boven de € 100 is van 90% van € 138 = € 124,20 x 2500	€ 310.500
Totale kostenpost doelgroep tot 115%	€ 618.750 + 310.500 = 929.250 afgerond	€ 950.000
Voorkoming armoedeval, verhoging doelgroep boven de 115%	Ophoging van het budget met 10%	<u>€ 1.045.000</u>

5.5 formatie

Voor de kosten van de formatie rekenen we op 2 fte. We hebben al 1fte via inrichtingsplan Sociaal Domein bij Afdeling Inkomensdienstverlening, bestemd voor extra werk als gevolg

van afhandeling van de minima aanvragen individuele bijstand in plaats van categoriale bijstand. We monitoren of deze formatie passend is.

5.6 overzicht totale kosten:

Wmo eigen bijdrage vergoeding 90% van de kosten	€ 462.000
Minimaregelingen inkomensgrens van 110 naar 115%	€ 170.000
Voorkomen armoedeval minimaregelingen	€ 55.000
Vergoeding 'wettelijk eigen risico Zw' 90% van premie	€ 1.045.000
Onvoorziene posten We houden een post onvoorziene kosten aan gezien de onzekerheid over de omvang van de totale doelgroep.	€ 292.000
Formatie (1fte)	€ 96.000
Totaal budget	€2.120.000

Bijlage 1.1: Tabel huidige verstrekkingen bijzondere bijstand

	Kostensoort bijzondere bijstand	Huidige beleid Haarlem	Aanpassing per 2015	opmerkingen
1	Basispakket zorgverzekering	Vergoeding eigen bijdrage kosten uit het basispakket.		m.u.v. uitsparingskosten zoals bij orthopedische schoenen, dan wordt de kostprijs 'normale' schoenen niet vergoed.
2	Bril	Vergoeding maximaal € 80 bij enkelvoudige glazen en € 150 bij meervoudige glazen		
3	Dieetkosten	Noodzaak op medische indicatie, bijzondere bijstand voor meerkosten van voeding. Aangesloten wordt bij belastingdienst inzake meerkosten.		
4	Bezorgkosten van boodschappen	Geen beleid		Er zijn hier nauwelijks meerkosten aan verbonden.
5	Verzekeringspremie	Geen beleid, wel de afspraak met Zilveren Kruis Achmea dat houders van een HaarlemPas een collectiviteitskorting ontvangen van ZKA, zonder tussenkoms gemeente.		Het beleid hierin is per 01.01.2013 afgeschaft wegens de te hoge premie voor verzekerden, te weinig efficiëntie en eigen verantwoordelijkheid van verzekerde om pakket te kiezen.
6	Bewassingskosten	Vergoeding mogelijk voor mensen die niet meer zelf kunnen wassen of extra moeten wassen als		

		gevolg van ziekte of handicap. Maandvergoeding is maximaal € 19 p/m.		
7	Extra slijtage kleding	Kan bijzondere bijstand worden verleend, de hoogte wordt individueel bepaald		
8	Vervoerskosten	Mogelijk bij bijzondere omstandigheden: Reiskosten voor ziekenbezoek. Hierbij gaat het om bezoek aan gezinsleden of naaste familieleden die thuis of bijvoorbeeld in een ziekenhuis, verpleeghuis worden verpleegd; Reiskosten voor het bezoek aan uithuisgeplaatste kinderen; Reiskosten voor het bezoek aan een gezinslid in de gevangenis; Maar bijvoorbeeld ook: hoge reiskosten in verband met een fobie waardoor aanvrager niet in staat is met het openbaar vervoer te reizen. Het voorgaande is niet limitatief; het zijn slechts voorbeelden, bezoekfrequentie is individuele inschatting	Toevoegen eigen bijdrage Wmo voor vervoersvoorzieningen.	Bij vergoedingen vervoer wordt rekening gehouden met een vast bedrag van € 27 per maand aan algemeen gebruikelijke kosten. Voor iedereen geldt dat uit het inkomen kosten voor vervoer moeten worden gemaakt. Ook zou via Buuv gekeken kunnen worden naar mogelijkheden.

9	Stookkosten	Geen beleid		
1 0	Telefoon, tv en internet	Geen beleid bij beperking, alleen aware bij bedreigingen		Aware is een beveiligingssysteem .
1 1	Uitbesteden onderhoud huis en tuin	Geen beleid		Ook zou via Buuv gekeken kunnen worden naar mogelijkheden.
1 2	Lidmaatschap patiënten organisaties	Geen beleid		
1 3	Eigen bijdrage activiteiten	Geen beleid		
1 4	Meerkosten i.v.m. aangepast sporten	Geen beleid		

Bijlage 1.2, vergelijkingstabel inkomen 100%, 110% en 115%

Inkomenstabel verschil tussen inkomensgrenzen (18jr tot pensioen):

	Gezins-samen-stelling	100% per mnd netto	110% per mnd netto	115% per mnd netto	125% per mnd netto	100% per jaar bruto	110% per jaar bruto	115% per jaar bruto	Wmo grens laagste eb
1	Gehuwden = 100% bijstandsnorm gehuwden.	1290	1419	1483	1612= 542 draagkracht p/j	18900	20790	21735	29174
2	Alleenstaande ouder = 90% bijstandsnorm gehuwden.	1161	1277	1335	1452 = 492 draagkracht p/j	17010	18711	19562	23295
3	Alleenstaande n = 70% bijstandsnorm gehuwden.	904	994	1039	1130 = 383 draagkracht p/j	13230	14553	15215	23295
		De netto bedragen zijn per datum 1 juli 2014, zonder vakantiegeld				De bruto bedragen gelden voor 2014, met vakantiegeld			
Bij de huidige berekening HaarlemPas wordt ook rekening gehouden met verlagingen van de norm bij bijvoorbeeld het kunnen delen van kosten of het niet hebben van woonlasten. Bij de huidige toepassing kan de hoogte van de bijstandsnorm variëren: van 80 tot 100% voor een echtpaar, 70 tot 90% voor een alleenstaande ouder en 50 tot 70% voor een alleenstaande (dit is nu zo wettelijk voorgeschreven). Vanuit deze norm wordt dan met 110% gerekend. Bij het hanteren van een minimumtabel kunnen we alleen de bovengrens hanteren van 70% voor een alleenstaande, 90% voor een alleenstaande ouder en 100% voor gehuwden.									

Inkomenstabel verschil tussen inkomensgrenzen (vanaf pensioen):

	gezinssamens telling	100% per mnd netto	110% per mnd netto	115% per mnd netto	100% per jaar bruto	110% per jaar bruto	115% per jaar bruto	Wmo grens laagste eb
1	Gehuwden = 100% bijstandsnorm gehuwden.	1369	1506	1574	19524	21477	22453	22957
2	Alleenstaande ouder = 90% bijstandsnorm gehuwden.	1251	1376	1439	17572	19330	20208	16456
3	Alleenstaande n = 70% bijstandsnorm gehuwden.	994	1093	1143	14110	15521	16227	16456
		De netto bedragen zijn per datum 1 juli 2014, zonder vakantiegeld			De bruto bedragen gelden voor 2014, met vakantiegeld			

Berekening maximale bereik HaarlemPas:

Momenteel hebben 4808¹⁰ volwassenen een HaarlemPas. Dit zijn 1300 gezinnen en 2208 alleenstaanden. Het bereik van de HaarlemPas is zo'n 61%. Bij de huidige inkomensgrenzen is de maximale doelgroep dan: 7882 volwassenen (2132 gezinnen en 3618 alleenstaanden).

¹⁰ Bron: uitkeringssysteem SZW peildatum 1 oktober 2014.

Wanneer de inkomensgrens naar 115% zetten, wordt de maximale doelgroep: $(7782 \times 112,8\%) = 8778$ volwassenen personen (2404 gezinnen en 4081 alleenstaanden).

Berekening toename van 110 naar 115%¹¹:

Volgens de CBS gegevens van de inkomens van de gemeente Haarlem uit 2011 is het aantal huishoudens met een inkomen op 110% van de bijstandsnorm 12770. Het aantal huishoudens met een inkomensgrens tot 115% is 14400. Dit is een procentuele toename van 12,8%. Dit percentage hanteren we voor de berekeningen in deze nota.

¹¹ Bron: CBS cijfers van 2011.

Bijlage 1.3

Draagkrachtberekening bijzondere bijstand en categoriale bijzondere bijstand.

Berekeningswijze tot eind 2014:

Draagkrachtberekening Bijzondere bijstand:

Hierbij wordt individueel de noodzaak van de kosten bepaald én zijn de kosten aantoonbaar. Sinds 1996 is de berekeningen van de draagkracht gemeentelijk beleid. Haarlem hanteert sinds 1996 de volgende berekeningswijze:

- ➔ Inkomen tot 115% van de bijstandsnorm, geen draagkracht
- ➔ Van het inkomen boven de 115% is 35% draagkracht en moet worden gebruikt om zelf in de kosten te voorzien.

Draagkrachtberekening categoriale bijzondere bijstand:

Hierbij wordt bijstand verstrekt aan een groep, met bepaalde kenmerken, waarbij verondersteld mag worden dat er kosten worden gemaakt. Sinds 2004 is deze vorm van categoriale bijzondere bijstand mogelijk, vanaf 2004 tot 2012 was het vaststellen van de draagkracht gemeentelijk beleid. Vanaf 2012 heeft het rijk de norm op maximaal 110% gesteld. Berekeningswijze Haarlem:

- ➔ Van 2004 tot 2012 is de inkomensgrens gesteld op 115%. Bij een hoger inkomen is er geen recht, ook niet pro-rato.
- ➔ Vanaf 2012 is de inkomensgrens op wettelijke bovengrens van 110% gesteld. Bij een hoger inkomen is er geen recht, ook niet pro-rato.
- ➔ Vanaf 2015 komt deze grens te vervallen, maar wordt ook de mogelijkheid tot het verlenen van categoriale bijzondere bijstand nagenoeg afgeschaft. Wel is er de mogelijkheid om bijzondere bijstand te verlenen op groepskenmerken. Voorbeelden bijzondere bijstand voor mensen met groepskenmerken zijn de schoolkostenregeling en de vergoedingen via het Jeugdsport- en cultuurfonds.

Berekeningswijze vanaf 2015:

Voorstel draagkrachtberekening minimaregelingen én individuele bijzondere bijstand, vanaf 2015:

- ➔ Inkomen tot 115% van de minimanorm, geen draagkracht (zie voor minimanormen bijlage 1.2)
- ➔ Van het jaarinkomen boven de 115% is 35% draagkracht en moet worden gebruikt om zelf in de kosten te voorzien.

Beleidsregels meerkosten chronisch zieken en gehandicapten

Het college van de gemeente Haarlem

Gelet op artikel 35, eerste lid van de Participatiewet;

Gelet op artikel 2.1.7 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;

Gelet op artikel 6.1 van de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem registratienummer 2014/334665 vastgesteld op 30 oktober 2014.

besluit vast te stellen de Beleidsregels ‘meerkosten chronisch zieken en gehandicapten’.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- a. de Wmo 2015: de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
- b. laag inkomen: een inkomen tot de grens zoals is vastgesteld in de beleidsregels HaarlemPas;
- c. college: het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlem.

Artikel 2 Doelstelling

Deze beleidsregels regelen een financiële tegemoetkoming ten behoeve van chronisch zieken en gehandicapten met een laag inkomen, zodat de kosten genoemd in artikelen 4 en 5 van deze beleidsregels, geen belemmering opwerpen om zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren.

Artikel 3 Doelgroep

3.1 Voor deze beleidsregels komen chronisch zieken en gehandicapten in aanmerking die:

- a. houders van de HaarlemPas, of
- b. belanghebbenden die voldoen aan de bepalingen uit hoofdstuk II van de beleidsregels HaarlemPas. en

3.2 Met de in het eerste lid genoemde doelgroep chronisch ziek of gehandicapt wordt bedoeld: belanghebbenden met een Maatwerkvoorziening op grond van de Wmo 2015, of belanghebbenden die ten minste 50% van het wettelijk eigen risico op grond van de Zorgverzekeringswet verschuldigd zijn.

Artikel 4 Regeling tegemoetkoming wettelijk eigen risico zorgverzekeringswet

Aan belanghebbende die behoort tot de doelgroep en die per jaar ten minste € 100,-- van het wettelijk eigen risico op grond van de Zorgverzekeringswet verschuldigd is, wordt een tegemoetkoming van 90% van de daadwerkelijke kosten boven het drempelbedrag van € 100,-- verstrekt. Deze tegemoetkoming is gebaseerd op artikel 6.1 van de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem en kan per kalenderjaar eenmalig worden verstrekt.

Artikel 5 Regeling vergoeding eigen bijdrage Wmo

Aan belanghebbende die behoort tot de doelgroep en die een eigen bijdrage voor maatwerkvoorzieningen op grond van de Wmo 2015 moet betalen, wordt een tegemoetkoming van 90% van de verschuldigde eigen bijdrage verstrekt. Deze tegemoetkoming is gebaseerd op artikel 35 van de Participatiewet.

Artikel 6 Indienen aanvraag

1. Een aanvraag wordt met het daarvoor bestemde aanvraagformulier ingediend bij het college, ter attentie van de afdeling Sociale Zaken en werkgelegenheid van de gemeente Haarlem. Bij de aanvraag dienen de volgende documenten te worden overgelegd:
 - a. voor HaarlemPashouders: een bewijs van verschuldigde kosten;
 - b. voor belanghebbenden uit de doelgroep, die niet over een HaarlemPas beschikt; bewijsstukken waaruit blijkt dat belanghebbende voldoet aan de bepalingen uit hoofdstuk II van de beleidsregels HaarlemPas en een bewijs van verschuldigde kosten.
2. Een aanvraag dient te worden ingediend:
 - a. Voor belanghebbende die een beroep doet op artikel 4 van deze beleidsregels; voor het einde van het kalenderjaar dan wel binnen 6 weken na ontvangst van de laatste specificatie waaruit blijkt hoe hoog het wettelijk eigen risico van de Zorgverzekeringswet is;
 - b. Voor belanghebbende die een beroep doet op artikel 5 van deze beleidsregels; binnen 6 weken na ontvangst van de specificatie waaruit blijkt hoe hoog de eigen bijdrage is.

Artikel 7 Voorliggende voorzieningen

Indien belanghebbende gebruik kan maken van een andere voorziening die voorziet in de kosten genoemd in het vierde en vijfde artikel van deze beleidsregels, dan wordt deze voorziening als voorliggende voorziening gezien.

Artikel 8 Einde voorziening Wmo 2015

Bij beëindigen van het gebruik van een maatwerkvoorziening op grond van de Wmo 2015 komt de tegemoetkoming op grond van artikel 5 van deze beleidsregels te vervallen.

Artikel 9 Weigeringsgronden

De tegemoetkoming wordt geweigerd als niet wordt voldaan aan de criteria zoals vermeld in artikel 3 en/of artikel 4 respectievelijk artikel 5 van deze beleidsregels.

Artikel 10 Afwijkingen en Hardheidsclausule

Voor situaties waarin deze beleidsregels niet voorzien of onduidelijk zijn en of er sprake is van kennelijke hardheid kan het college in individuele gevallen ten gunste van aanvrager beslissen.

Artikel 11 Ingangsdatum

Deze beleidsregels treden op 1 januari 2015 in werking.

Artikel 12 Citeertitel

Deze Beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels meerkosten chronisch zieken en gehandicapten.

Toelichting

Onderdeel van de decentralisatie Awbz is afschaffing van landelijke regelingen Wet Tegemoetkoming Chronisch zieken en Gehandicapten (Wtgc) en de Compensatie Eigen bijdrage Regeling (CER), eveneens voor chronisch zieken en gehandicapten. Een deel van de hiermee gemoeide middelen gaat naar gemeenten als onderdeel van de decentralisatie Awbz. Gemeenten krijgen hiermee de mogelijkheid lokaal beleid te maken ten aanzien van een vervangende regeling 'tegemoetkoming meerkosten bij zelfredzaamheid en participatie'. In het coalitieprogramma van Haarlem is aangegeven dat het college de meest kwetsbare mensen wil ontzien en dat om deze reden niet wordt bezuinigd op het minimabeleid. Ook wordt er extra aandacht gegeven aan chronisch zieken en gehandicapten. Deze beleidsregels regelen een financiële tegemoetkoming ten behoeve van chronisch zieken en gehandicapten met een laag inkomen, zodat deze kosten geen belemmering opwerpen om maatschappelijk te participeren.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Behoeft geen toelichting.

Artikel 2 Doelstelling

Behoeft geen toelichting.

Artikel 3 Doelgroep

Bij de omschrijving van de doelgroep is ervoor gekozen om op een zo eenvoudige wijze vast te stellen welke minima extra medische kosten hebben, die zij niet kunnen vermijden. Er is niet gekozen om medische aandoeningen te noemen, om de regeling helder en toegankelijk voor de burgers te houden. Ook is er niet voor gekozen om de uitvoering te belasten met het wegen van medische aandoeningen. Hierop is de uitvoering binnen SZW niet toegerust en het uitbesteden van medische keuringen zou een groot beslag leggen op het beschikbare budget.

Artikel 4 Regeling tegemoetkoming wettelijk eigen risico zorgverzekeringswet

Deze regeling vergoedt een deel van het wettelijke eigen risico van de zorgpremie. Dit is gebaseerd op de verordening Wmo 2015. De vergoeding geldt alleen voor mensen die meer dan € 100,- van het wettelijke eigen risico moeten betalen, pas dan is er sprake van substantiële meerkosten. Alleen bedragen boven de € 100,- worden voor 90% vergoed. In dit artikel wordt verwezen naar belanghebbende (enkelvoud) wanneer er sprake is van gehuwden of gezamenlijke huishouding dan kunnen beide partners in aanmerking komen voor de tegemoetkoming.

Deze regeling geldt nadrukkelijk niet voor vrijwillige aangegaan eigen risico. Door gebruik te maken van het vrijwillige eigen risico betaalt belanghebbende een lagere premie, eventueel daaruit komende (meer)kosten dient belanghebbende zelf te dragen.

Belanghebbende kan per kalenderjaar éénmalig een aanvraag indienen het is dus van belang dat belanghebbende dit pas doet wanneer duidelijk is dat het volledige wettelijke eigen risico wordt aangesproken dan wel dat het kalenderjaar voorbij is en er geen kosten meer worden gemaakt voor dat kalenderjaar.

Artikel 5 Regeling vergoeding eigen bijdrage Wmo 2015

De hoogte van de vergoeding wordt gesteld op 90% van de eigen bijdrage. De Wmo heeft als uitgangspunt dat burger zelf binnen hun eigen mogelijkheden op zoek moeten naar oplossingen, wanneer dat niet lukt kan een beroep worden gedaan op de Wmo. Door het niet

vergoeden van een restant van 10% blijft er een financiële prikkel voor mensen om te zoeken naar andere mogelijkheden.

Artikel 6 Indienen aanvraag en wijze van verdeling van de tegemoetkoming

Van houders van een HaarlemPas is bijna alle benodigde informatie bekend, zij hoeven alleen bewijsstukken van de gemaakte kosten te overleggen.

Belanghebbenden die tot de doelgroep van de HaarlemPas behoort, maar deze niet heeft zal bewijsstukken moeten overleggen waaruit blijkt dat belanghebbende tot de doelgroep behoort. Hiertoe wordt in ieder geval gerekend bewijsstukken inzake huisvesting, gezinssamenstelling, inkomen, vermogen en de gemaakte kosten. Uiteraard kan gelijktijdig een HaarlemPas worden aangevraagd.

Een aanvraag dient te worden ingediend zodra bekend is wat de kosten zijn. Bij de eigen bijdrage Wmo zijn de (periodieke) kosten gelijk duidelijk bij het ontvangen van de specificatie. Bij het wettelijke eigen risico zal dit voor de een aan het begin van het jaar duidelijk zijn dat het volledige bedrag moet worden betaald, voor de ander is dit pas aan het einde van het kalenderjaar duidelijk. Voor deze groep is het mogelijk te wachten met indienen van de aanvraag tot alle kosten duidelijk zijn, ook als de laatste specificaties pas in het volgende kalenderjaar komen. De aanvraag dient na ontvangst van de laatste specificatie wel binnen zes weken te worden ingediend.

Artikel 7 Voorliggende voorzieningen

Op dit moment zijn er geen voorliggende voorzieningen bekend voor deze kosten. Mocht dit in de toekomst wel zo zijn, dan gaan die voorzieningen voor op deze beleidsregels.

Artikel 8 Einde voorziening Wmo 2015

Spreekt voor zich.

Artikel 9 Weigeringsgronden

Spreekt voor zich.

Artikel 10 Afwijkingen en Hardheidsclausule

Gemeente Haarlem bepaalt per individueel geval of er sprake is van kennelijke hardheid. Indien strikte toepassing van deze Beleidsregels leidt tot onbillijkheid van overwegende aard, kan in individuele gevallen worden besloten de meerkosten chronisch zieken en gehandicapten toe te kennen.

Artikel 11 ingangsdatum

Behoeft geen toelichting.

Artikel 12 Citeertitel

Behoeft geen toelichting.

Bijlage 3

Beleidsregels HaarlemPas

luidende als volgt:

Hoofdstuk I. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begrippen

1. In deze beleidsregel wordt verstaan onder:
 - a. de wet: de Participatiewet;
 - b. WTOS: de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten;
 - c. WSF 2000: de Wet studiefinanciering 2000;
 - d. IOAW: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers;
 - e. IOAZ: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
 - f. AIO: aanvullende inkomensvoorziening ouderen;
 - g. ten laste komend kind: een kind zoals bedoeld in artikel 4, eerste lid onder e van de wet
2. Begrippen die in deze verordening worden gebruikt en niet nader zijn omschreven, hebben dezelfde betekenis als in de wet.

Hoofdstuk II. Bepalingen beleidsregels HaarlemPas

Artikel 2. Doelgroep

1. Recht op een HaarlemPas heeft de belanghebbende ex artikel 11 van de wet die:
 - a. de gemeente Haarlem als woonplaats, zoals genoemd in artikel 40 eerste lid van de wet heeft of een briefadres, zoals genoemd in artikel 40 lid 2 van de wet in de gemeente Haarlem heeft; en
 - b. geen draagkracht heeft.
2. Indien belanghebbende aan de in het eerste lid genoemde voorwaarden voldoet wordt de HaarlemPas eveneens verstrekt aan de thuiswonende ten laste komende kinderen.
3. Er is geen sprake van recht op de HaarlemPas indien belanghebbenden op de datum van aanvraag, een opleiding volgt als bedoeld in de WTOS, dan wel een studie volgt als genoemd in de WSF 2000, tenzij belanghebbende de zorg draagt over een ten laste komend kind.

Artikel 3. Draagkracht

1. Geen draagkracht heeft de belanghebbende die niet in aanmerking te nemen middelen heeft, te weten:
 - a. een (gezins)inkomen heeft dat niet hoger is dan de inkomensgrens zoals gesteld in artikel 6 van deze beleidsregels; en
 - b. geen vermogen.
2. Bij een belanghebbende ten aanzien van wie een schuldsaneringsregeling op grond van de WSNP is uitgesproken, geldt dat enkel de draagkracht berekend wordt over middelen waarover belanghebbende daadwerkelijk de beschikking heeft.

3. Met het tweede lid wordt gelijkgesteld de belanghebbende waarvoor een minnelijke schuldenregeling door de gemeente is afgesloten, indien belanghebbende zich houdt aan de in deze regeling gemaakte afspraken.

Artikel 4. Middelen

1. Onder middelen wordt het begrip middelen verstaan zoals genoemd in artikel 31 van de wet.
2. De individuele inkomenstoelage wordt niet tot de in aanmerking te nemen middelen gerekend.

Artikel 5. Inkomen

1. De vaststelling van de hoogte van het in aanmerking te nemen inkomen geschiedt in overeenstemming met de artikelen 31, 32 en 33 van de wet.
2. Bij de vaststelling van het in aanmerking te nemen inkomen wordt een eventuele vakantietoelage buiten beschouwing gelaten.

Artikel 6. De inkomensgrens

De inkomensgrens bedraagt 115% van het van toepassing zijnde bijstandsnorm. Voor het vaststellen van de bijstandsnorm maakt het college gebruik van een normtabel, hierbij wordt aangesloten bij artikel 4 van de wet.

Artikel 7. Vermogen

De belanghebbende die een vermogen heeft dat lager is of gelijk is aan het vrij te laten vermogen conform artikel 34, derde lid, heeft geen vermogen.

Artikel 8. Draagkrachtperiode

De draagkracht wordt vastgesteld voor een periode van maximaal 12 maanden vanaf de datum waarop de HaarlemPas wordt toegekend. Gedurende deze periode wordt verondersteld dat belanghebbende geen draagkracht heeft. Wijzigingen in inkomen en vermogen gedurende deze periode hebben geen invloed op de draagkracht.

Artikel 9. Geldigheidsduur HaarlemPas

1. De HaarlemPas is per kalenderjaar geldig van 1 januari tot en met 31 december.
2. Jaarlijks dient 1 oktober als peildatum voor de herbeoordeling van het recht op de HaarlemPas voor het daaropvolgende jaar.
3. De HaarlemPas kan gedurende de geldigheidsduur als verificatiemiddel op inkomen en vermogen worden gebruikt bij de aanvragen gemeentelijke minimaregelingen en bij het grootste deel van aanvragen bijzondere bijstand.

Artikel 10. Uitzondering

De HaarlemPas als verificatiemiddel is niet van toepassing op:

- a. aanvragen bijzondere bijstand voor woonkosten;
- b. aanvragen bijzondere bijstand voor verhuis- en inrichtingskosten;
- c. aanvragen bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksgoederen;
- d. aanvragen bijzondere bijstand voor overige incidenteel voorkomende algemene noodzakelijke kosten van bestaan;
- e. aanvragen individuele inkomenstoelage.

Hoofdstuk III. Aanvraagbepalingen

Artikel 11 Initiële aanvraag

1. Voor het eerste jaar, waarin het recht op de HaarlemPas wordt onderzocht, vindt een volledige toetsing van het (verzamel)inkomen en vermogen van belanghebbende plaats.

Artikel 12 Verkorte aanvraag

1. Het tweede en derde kalenderjaarjaar, volgend op het jaar waarin het recht op de HaarlemPas voor het eerst is vastgesteld, vindt een verkorte toetsing op het (verzamel)inkomen plaats.
2. Indien het (verzamel)inkomen lager is dan de genoemde inkomensgrens ex artikel 5 van deze beleidsregel, wordt verondersteld dat het vermogen beneden de grens ex art 6 van deze beleidsregel ligt.

Artikel 13 Ambtshalve toekenning

De belanghebbende die:

- a. een uitkering op grond van de Participatiewet, IOAW of IOAZ krijgt toegekend, of
 - b. bijstand op grond van artikel 35 eerste lid van de wet krijgt toegekend, voor dat betreffende kalenderjaar, of
 - c. op de peildatum een uitkering op grond van de Participatiewet, IOAW of IOAZ ontvangt, of
 - d. op de peildatum een traject in het kader van de WSNP volgt, of
 - e. op de peildatum een traject in het kader van de minnelijke schuldenregeling bij de gemeente volgt, of
 - f. op de peildatum AOW met aanvullende AIO ontvangt, of
 - g. in het jaar van de peildatum kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen heeft
- krijgt de HaarlemPas ambtshalve toegekend.

Hoofdstuk IV Slotbepalingen

Artikel 14. Hardheidsclausule

In uitzonderingsgevallen, waarbij strikte toepassing van de hiervoor beschreven bepalingen leidt tot een kennelijk onredelijke situatie, kan ten gunste van de belanghebbende worden afgeweken.

Artikel 15. Inwerkingtreding en intrekking

Deze beleidsregels treden op 1 januari 2015 in werking onder gelijktijdige intrekking van huidige beleidsregels HaarlemPas (reg. nummer: SZW 2012/200985)

Toelichting op de beleidsregels

Op 1 november 2012 heeft de Raad de nota 'Samen voor elkaar: Groeien naar financiële zelfredzaamheid' (reg. nummer: SZW 2012/338471) vastgesteld. De HaarlemPas fungeert, naast de kortingsregelingen van instellingen en voorzieningen, als toetsingsinstrument voor de overige minimaregelingen. Met deze beleidsregels is het mogelijk om de klant ook voor de overige minimaregelingen in aanmerking te laten komen door de HaarlemPas als toetsingsinstrument te gebruiken. Bij de toekenning van de HaarlemPas is namelijk de inkomens- en vermogenspositie van de klant al bepaald. Naast de uitvoering van de gemeentelijke minimaregelingen wordt de HaarlemPas ook gebruikt als toetsingsinstrument voor het grootste deel van de aanvragen bijzondere bijstand. Op het resterende deel van de bijzondere bijstand dient, vanwege de aard van die bijzondere bijstand, een zwaardere toetsing plaats te vinden.

De HaarlemPas als toetsingsinstrument leidt dus tot een betere en snellere dienstverlening aan minima. Daarnaast dient het bestand van de HaarlemPas als basisregistratie van de minima binnen de gemeente Haarlem. De gemeente kan op deze wijze de minima direct benaderen voor de bijzondere bijstand en voor de huidige en eventuele toekomstige gemeentelijke minimaregelingen. Op deze wijze wordt het niet gebruik tegengegaan.

De HaarlemPas is een onderdeel van de gemeentelijke minimaregelingen. Voor de bepalingen wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen in de Participatiewet die per 1 januari 2015 is werking treedt. Met de inwerking treding van de Participatiewet wordt de mogelijkheid tot het verlenen van categoriale bijzondere bijstand sterk beperkt. Tevens vervalt de wettelijke grens van 110% voor categoriale bijzondere bijstand. Dit schept de mogelijkheid om de inkomensgrens gelijk te trekken met de grens die in Haarlem wordt gehanteerd voor de bijzondere bijstand.

Daarnaast worden twee doelgroepen toegevoegd:

1. Studerenden zijn uitgesloten van de HaarlemPas, hierbij wordt uitgegaan van het uitgangspunt dat het (vaak) lage inkomen van studerenden een tijdelijke situatie is die past bij het student zijn. Er zijn echter ook studerenden met kinderen, en deze aantallen nemen toe sinds het volgen van onderwijs vóór het ontvangen van bijstand gaat, voor jongeren tot 27 jaar. Aan de HaarlemPas zijn diverse regelingen voor kinderen gekoppeld, zoals de gratis peuterspeelzaal, de schoolregelingen voor kinderen vanaf vier jaar en het Jeugd sport- en cultuurfonds. Deze regelingen willen we kinderen van studerende ouders niet onthouden, vandaar dat deze doelgroep wordt toegevoegd.
2. Mensen in een minnelijke schuldenregeling. Voor mensen in een WSNP -regeling geldt al dat zij, op grond van de beleidsregels, een HaarlemPas krijgen. Een minnelijke-regeling schuldenregeling kent echter minder strikte bepalingen voor de schuldenaar dan de WSNP. Deze doelgroep willen we toevoegen aan de doelgroep HaarlemPas met de extra voorwaarden dat zij zich houden aan alle bepalingen uit de minnelijke regeling. De doelgroep 'minnelijke regeling' is ook al in de nota 'Minimabeleid 2008-2010' aangewezen, maar niet overgenomen in de beleidsregels. De nota 'Minimabeleid 2008-2010' is vastgesteld in de raad van 22.11.2007 (2007/171835). In de praktijk wordt de HaarlemPas nu al verstrekt aan deze doelgroep.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Er wordt aansluiting gezocht bij de begrippen in de Participatiewet.

Artikel 2

In dit artikel is vastgelegd welke doelgroep valt onder de beleidsregels HaarlemPas. De HaarlemPas is voor de inwoners en voor de belanghebbende die als adresloos worden aangemerkt die ingeschreven staan binnen de gemeente Haarlem en geen draagkracht heeft. Voor de doelgroep bepaling wordt aansluiting gezocht bij artikel 40 Participatiewet. De gemeente is verantwoordelijk voor het minimebeleid voor de inwoners binnen de gemeente Haarlem.

Op grond van de gehanteerde uitgangspunten van de gemeente inzake het minimebeleid, wordt een inkomen uit WSF/WTOS passend en toereikend geacht voor de bestaanskosten waarin de minimebepalingen voorzien. Hierop wordt een uitzondering gemaakt voor studerende ouders met een ten laste komend kind.

Artikel 3 - 8

Het college neemt voor de vaststelling van iemands inkomen (geheel of gedeeltelijk) in beschouwing: 1. het inkomen voor zover dit meer bedraagt dan de hieronder genoemde normtabel;

2. het in aanmerking te nemen vermogen;

3. Het college bepaalt verder de duur van de draagkrachtperiode alsmede het tijdstip waarop deze periode begint.

De inkomenspositie en de vermogenspositie zijn bepalend voor de vaststelling of de betrokkene tot de minima behoort. Voor de bepaling wat als een minimuminkomen wordt aangemerkt, wordt voor de minimebepalingen aansluiting gezocht bij de middelentoets van de Participatiewet. Het betreft hier de artikelen 31, 32, 33 en 34 van de Participatiewet.

In de beleidsregel is vastgelegd dat belanghebbende geen draagkracht heeft indien het (gezins)inkomen niet hoger is dan 115% van de bijstandsnorm en het vermogen niet hoger is dan het vrij te laten vermogen conform artikel 34, lid 3 Participatiewet.

Inkomensgrens en normtabel:

Tot 2012 hanteerde Haarlem een grens van 115% van het inkomen gebaseerd op een minimatabel, voor zowel categoriale bijzondere bijstand als "gewone" bijzondere bijstand. Vanaf 2012 is zo'n tabel niet meer toegestaan voor de categoriale bijzondere bijstand en werd de grens 110% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm (hierbij moesten ook alle toeslagen en verlagingen worden uitgerekend). Voor de bijzondere bijstand bleef Haarlem een draagkrachtberekening gebaseerd op de grens van 115% hanteren. In de nota 'Samen voor elkaar: groeien naar financiële zelfredzaamheid' is harmonisatie van beide draagkrachtberekeningen aangekondigd.

Het voorstel is om de inkomensgrens opnieuw op 115% te zetten en in een minimatabel aan te sluiten op de volledige norm voor gezinnen, alleenstaande ouders en alleenstaanden. Dit maakt de inkomensgrenzen veel overzichtelijk voor de burger en makkelijk uit te voeren. De kostendelersnorm heeft bij een minimatabel ook geen invloed op het recht op minimebepalingen en bijzondere bijstand.

Voor het vermogen wordt in afwijking van de wet bij de bepaling ervan het vermogen verbonden in een door belanghebbende zelf bewoonde woning, niet meegewogen. Het vermogen wat is verbonden in de woning is vaak niet direct beschikbaar en aan het beschikbaar maken van het vermogen zijn vaak hogere kosten verbonden dan de

voorzieningen van het minimabeleid. Voor de bepaling van het vermogen wordt daarom alleen uitgegaan van het voor belanghebbende feitelijk beschikbare vermogen zoals bankrekeningen of contanten of bezittingen zoals een auto. Bij de vaststelling van de hoogte van het vermogen wordt 1½ keer de toepasselijke norm op de bank-, giro- en/of spaarrekeningen niet meegerekend voor de vaststelling van de hoogte van het vermogen. In de beleidsregel is vastgelegd dat de draagkrachtperiode wordt vastgesteld voor een periode van maximaal 12 maanden vanaf de datum waarop de HaarlemPas wordt toegekend tot het einde van het lopende kalenderjaar. Gedurende deze periode wordt verondersteld dat de belanghebbende geen draagkracht heeft.

Er wordt door de gemeente Haarlem geen gebruik gemaakt van de wettelijke mogelijkheid (art 35 lid 1 Participatiewet) om de individuele inkomenstoeslag ex artikel 36 Participatiewet als een voorliggende voorziening te zien of tot de middelen te rekenen.

Bij een belanghebbende ten aanzien van wie een schuldsaneringsregeling op grond van de WSNP is uitgesproken, dan wel een minnelijk schuldentraject is aangegaan met de gemeente, geldt dat enkel de draagkracht berekend wordt over middelen waarover belanghebbende daadwerkelijk de beschikking heeft.

Artikel 9

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 10

De HaarlemPas fungeert als toetsingsinstrument bij de aanvragen voor de overige minimaregelingen en het grootste deel van de bijzondere bijstand.

Uitzondering hierop zijn:

- de aanvragen bijzondere bijstand Woonkostentoeslag, hier geldt dat het inkomen boven 100% als draagkracht wordt aangemerkt;
- de aanvragen bijzondere bijstand voor de incidenteel voorkomende algemene noodzakelijke kosten van het bestaan, voor deze kosten dient de klant zelf te reserveren.
- de aanvragen individuele inkomenstoeslag,
- Voor de aanvragen bijzondere bijstand voor de kosten van duurzame gebruiksgoederen, verhuis- en inrichtingskosten dient, vanwege de aard van die bijzondere bijstand, een zwaardere toetsing plaats te vinden.

Artikel 11

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 12

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 13

Uit een oogpunt van doelmatigheid en klantgerichtheid is het zinvol om de HaarlemPas ambtshalve te verlenen indien de gegevens, inzake de onder Hoofdstuk 2 gestelde voorwaarden, bij ons bekend zijn. Met een uitkering op grond van de Participatiewet wordt gelijkgesteld verstrekte minimaregelingen en bijzondere bijstand, waarbij is vastgesteld dat het inkomen onder de grens blijft zoals genoemd in artikel 6 van deze beleidsregels.

Artikel 14

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 15

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Bijlage 4

Beleidsregels maatschappelijk participatie schoolgaande kinderen

Het college van de gemeente Haarlem

Gelet op artikel 35, eerste lid van de Participatiewet;

besluit vast te stellen de “Beleidsregels maatschappelijke participatie schoolgaande kinderen”,

luidende als volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. de wet: de Participatiewet;
- b. maatschappelijke participatie: het deelnemen aan activiteiten met een sportief, educatief, sociaal dan wel cultureel karakter door schoolgaande kinderen van ouders met een laag inkomen;
- c. voorziening: een vorm van financiële ondersteuning of ondersteuning in natura, gericht op de maatschappelijke participatie van schoolgaande kinderen van ouders met een laag inkomen, ter bevordering van maatschappelijke participatie;
- d. schoolgaand kind: ten laste komende kind van een ouder met een laag inkomen, wonend in Haarlem, voor wie de leerplicht of de kwalificatieplicht, bedoeld in de Leerplichtwet, geldt en dat onderwijs volgt;
- e. laag inkomen: een inkomen tot de grens genoemd in artikel 6 van de Beleidsregels HaarlemPas.

Artikel 2 Doelstelling

1. Het college beschouwt het als haar taak om de maatschappelijke participatie te bevorderen en het aantal schoolgaande kinderen dat belemmeringen ondervindt in die participatie door de financiële positie van hun ouders, terug te dringen.
2. Deze beleidsregels regelen financiële tegemoetkoming dan wel een verstrekking in natura aan ouders, met een laag inkomen, van schoolgaande kinderen.

Hoofdstuk 2. Beleid met betrekking tot maatschappelijke participatie

Artikel 3 Doelgroep

Voor de deze beleidsregels komen in aanmerking:

- a. houders van de HaarlemPas, of
- b. ouders die voldoen aan de bepalingen uit hoofdstuk II van de beleidsregels HaarlemPas; en
- c. die schoolgaande kinderen hebben, jonger dan 18 jaar.

Artikel 4. Beleid en voorzieningen

1. Het college ondersteunt de maatschappelijke participatie van schoolgaande kinderen ten behoeve van de bekostiging van schoolkosten op de volgende wijze:
 - a. tegemoetkoming schoolkosten voor schoolgaande kinderen: per kind dat naar de basisschool gaat maximaal € 100,00 per jaar;
 - b. tegemoetkoming schoolkosten voor schoolgaande kinderen; per kind dat naar het voortgezet onderwijs gaat maximaal € 200,00 per jaar;
 - c. met de ‘Regeling Huiswerkbegeleiding en Bijles’ waarmee gericht kosten van huiswerkbegeleiding en bijles kunnen worden vergoed.
2. Het college ondersteunt de maatschappelijke participatie van kinderen jonger dan 18 jaar door subsidiëring van het Jeugdsportfonds van Haarlem en het Jeugdcultuurfonds van Haarlem.

Hoofdstuk 3 Slotbepalingen

Artikel 5. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015.

Artikel 6. Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels maatschappelijke participatie schoolgaande kinderen.

Toelichting

Algemeen deel

In het 'Coalitieprogramma Haarlem 2014-2018 Samen Doen!' is ervoor gekozen kwetsbare mensen te ontzien en het extra rijksbudget in te zetten voor armoedebeleid, dat met name wordt gericht op kinderen en chronisch zieken. Maatschappelijke participatie van kinderen is van groot belang met het oog op een zelfredzame toekomst. In dat verband is het gewenst dat inkomensondersteuning ten behoeve van die participatie rechtstreeks aan zoveel mogelijk minderjarige kinderen van de doelgroep ten goede komt.

In de nota 'Armoedebeleid de volgende stap' wordt gekozen om kinderen extra te ondersteunen, in aanvulling op de verordening 'maatschappelijk participatie schoolgaande kinderen' van de gemeente Haarlem.

Per 1 januari 2015 treedt de participatiewet in werking, hiermee vervalt de grondslag van de 'Verordening maatschappelijk participatie schoolgaande kinderen'. In de Participatiewet is categoriale bijzondere bijstand sterk beperkt. Een belangrijk kenmerk van categoriale bijzondere bijstand is dat de verstrekking kan plaatsvinden aan mensen die voldoen aan een bepaalde doelgroep, kosten hoeven dan niet te worden aangetoond. De regering perkt de mogelijkheid van verstrekkingen, zonder vaststellen van daadwerkelijke kosten, nu sterk in. In Haarlem worden de betalingen uit de regeling maatschappelijk participatie schoolgaande kinderen ook voor 2015 al niet verstrekt zonder dat hier kosten tegenover stonden. De regeling kan daardoor inhoudelijk ongewijzigd worden overgenomen in de vorm van beleidsregels.

In de handreiking van de Programmaraad: 'Wijzigingen bijstand 1 januari 2015' is deze mogelijkheid binnen de bijzondere bijstand weergegeven. Dit is de individuele bijzondere bijstand op basis van groepskenmerken. De programmaraad zegt hierover:

"Betrokkenen behoren tot een bepaalde groep waardoor het aannemelijk is dat ze meerkosten hebben. Er zijn groepen aan te wijzen waarvan het aannemelijk is dat ze meerkosten hebben. Denk aan ouders met schoolgaande kinderen. Zij hebben directe en indirecte kosten voor bijvoorbeeld gymkleding, een luizencape, rekenmachine en andere schoolspullen.

In beleidsregels kunnen de groepen verder worden uitgesplitst, zodat maatwerk kan worden geleverd. Zo kan voor de groep ouders van schoolgaande kinderen een onderscheid worden gemaakt naar leeftijdscategorieën en schooltypen (basisonderwijs en voortgezet onderwijs).....

Op die manier is maatwerk mogelijk terwijl niet voor elke aanvraag op basis van de individuele situatie door de klantmanager een afweging gemaakt hoeft te worden of bijzondere bijstand aan de orde is. Bovendien maakt dit de voorlichting aan potentiële rechthebbenden eenvoudiger.

Er moet wél gecontroleerd worden of de kosten daadwerkelijk zijn gemaakt. Het gaat hier wel om individuele bijzondere bijstand, dus tegenover de verstrekte bijstand moeten wel daadwerkelijke kosten staan. Het grote voordeel van deze vorm van bijzondere bijstand boven de categoriale bijzondere bijstand is dat de verstrekking aansluit bij de daadwerkelijk gemaakte kosten en niet bij het gemiddelde van alle kosten van de hele groep. De wijze van controleren staat vrij. Dit is het grote verschil met categoriale bijzondere bijstand. Er wordt daadwerkelijk gecontroleerd of de kosten zijn gemaakt. Maar de wet schrijft niet voor hoe de controle moet plaatsvinden. Gemeenten mogen dit zelf invullen. Zo kan ervoor gekozen worden om steekproefsgewijs te controleren, of op basis van risicoprofielen "

Deze beleidsregels zijn een ongewijzigde voortzetting van de huidige regelingen van maatschappelijke participatie van schoolgaande kinderen, waarvan de ouders onder de doelgroep van de HaarlemPas vallen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Gebruikte begrippen waarvan de betekenis niet zondermeer duidelijk is worden hier omschreven. Het begrip ‘maatschappelijke participatie’ is hier omschreven. Er is gekozen voor een ruime betekenis, en wordt het toegespitst op ouders van schoolgaande kinderen, met een laag inkomen.

Met het begrip ‘voorziening’ wordt bedoeld: iedere vorm van financiële ondersteuning of ondersteuning in natura door het college die specifiek is bestemd voor de maatschappelijke participatie van kinderen. Een dergelijke voorziening kan bijzondere bijstand zijn, maar ook een tegemoetkoming of kostenvergoeding dan wel een subsidie of verstrekking ‘in natura’, zolang dit maar bijdraagt aan de participatie.

‘Schoolgaand kind’ is gedefinieerd. Schoolgaande kinderen staan centraal in het beleid m.b.t. maatschappelijke participatie. Onder schoolgaande kinderen wordt in dit verband verstaan, kinderen die feitelijk schoolgaand zijn. Daarnaast is van belang dat de kinderen wonen in Haarlem, waar zij naar school gaan is niet van belang.

In deze beleidsregels wordt aangesloten bij de leerplicht en de kwalificatieplicht tot 18 jaar. Hierdoor zijn er mogelijkheden tot het verlenen van deze bijstand aan ouders met kinderen van 16 en 17 jaar, die hun startkwalificatie nog niet hebben behaald.

Het begrip ‘laag inkomen’ is omschreven, omdat daarmee in deze verordening de doelgroep van het gemeentelijk armoedebeleid wordt aangeduid.

Artikel 2 doelstelling

Spreekt voor zich

Artikel 3 Doelgroep

Doelgroep voor deze beleidsregels zijn de kinderen van ouders met een laag inkomen, die een HaarlemPas hebben of behoren tot de doelgroep van de HaarlemPas.

Artikel 4 Beleid en voorzieningen

Het college geeft uitvoering aan het volgende beleid ter bevordering van de maatschappelijke participatie van schoolgaande kinderen:

De in het eerste lid genoemde bijzondere bijstand ten behoeve van de bekostiging van schoolkosten is bestemd voor schoolgaande kinderen. De tegemoetkoming in de kosten bedraagt per jaar maximaal € 100,00 per kind dat naar de basisschool gaat en maximaal € 200,00 per kind dat naar het voortgezet onderwijs gaat en op 1 september van het betreffende schooljaar nog geen 18 jaar oud is. Deze tegemoetkoming wordt in Haarlem sinds 2004 verstrekt. Ouders kunnen bij het indienen van de aanvraag aangeven welke kosten zij voor het betreffende schooljaar verwachten. De in de beleidsregels aangegeven tegemoetkoming zijn de maximale bedragen, ouders die aangeven minder kosten hebben krijgen een lagere vergoeding, dit is voortzetting van de huidige uitvoeren. Ouders worden opgedragen de betaalbewijzen te bewaren tot het einde van het schooljaar, zodat de gemeente een steekproefsgewijze controle kan uitvoeren.

Bij de ‘Regeling Huiswerkbegeleiding en Bijles’ worden de kosten vergoed op vertoon van de factuur en het betalingsbewijs

in het tweede lid wordt de subsidiëring van het Jeugdsportfonds van Haarlem en het Jeugdcultuurfonds van Haarlem genoemd. Bij het Jeugdsportfonds kunnen kinderen per jaar maximaal € 225,-- vergoed krijgen voor het lidmaatschap van een sportclub, kleding en materiaal. Bij het Jeugdcultuurfonds kunnen kinderen per jaar maximaal € 450,-- vergoed krijgen aan lidmaatschap van een culturele instelling, kleding, instrument en materiaal. De aanvraag bij deze fondsen wordt gedaan door een intermediair. Ook hierbij wordt de Haarlempas gebruikt om vast te stellen dat het kind tot de doelgroep behoort. Deze subsidieregelingen zijn opgenomen in 'Het doel voor ogen: Startnotitie Minimabeleid 2011-2014' (registratienummer 2011/55713).

Artikel 5 Inwerkingtreding

Spreekt voor zich.

Artikel 6 Citeertitel

Spreekt voor zich.